

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu I / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	ISTORIE/istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), politolog (COR 263304)/ Cod calificare conform ESCO: 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice / Acces în ciclul de masterat

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Introducere în istoria antică a României			2.2. Cod disciplină		I.1102				
2.3. Titularul activității de curs			Prof. univ. dr. Cristian Ioan Popa								
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Drd. Sebastian David								
2.5. Anul de studiu		I	2.6. Semestrul		I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	42	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					41
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
d. Tutoriat					
e. Examinări					5
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	75
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	75
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	150
3.10 Numărul de credite**	6

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-dacă este cazul, se vor trece disciplinele studiate anterior de către student și care furnizează competențele necesare studentului pentru un parcurs optim al disciplinei pentru care se elaborează fișa. -promovarea sau nepromovarea acestor discipline nu poate fi o condiție de acces a studentului la disciplina prezentă.
4.2. de competențe	-se vor trece competențe anterioare (furnizate de disciplinele specificate la 4.1.) necesare studentului pentru un parcurs optim al disciplinei pentru care se elaborează fișa. -cele specificate la punctele 4.1. și 4.2. pot constitui baza unei evaluări inițiale cu caracter formativ dată studenților la primele întâlniri pentru a se evalua nivelul de pregătire cu care aceștia vin în întâmpinarea disciplinei în scopul adaptării demersului didactic. -în cazul în care se folosește evaluarea inițială, aceasta nu poate constitui pondere din nota finală a disciplinei. -în cazul în care se organizează evaluarea inițială, demersurile aferente trebuie prevăzute adecvat în secțiunile 8 și 10.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării specifice programului de studii –	CP1. Capacitatea de identificare, selectare și analiză critică a surselor istorice primare și secundare. Studentul este capabil să identifice tipologii variate de surse istorice (scrise, vizuale, materiale, orale), să le analizeze critic și să le interpreteze în raport cu contextul istoric specific, utilizând metode adecvate de cercetare și validare a informației.
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință– prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	CP1. Studentul dobândește cunoștințe fundamentale privind principalele epoci istorice și își dezvoltă un cadru teoretic solid în domeniile: istorie antică și arheologie, istorie medievală, istoria artei, istorie modernă și contemporană, istoria regiunilor istorice și a relațiilor internaționale. A1. Studentul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare din domeniul Istorie. R1. Studentul analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă, dintr-o perspectivă diacronică.
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor privitoare la istoria veche a României. Încadrarea istoriei vechi a României în contextul mai larg al istoriei spațiului central și sud-est european.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea unor deprinderi de analiză și interpretare a datelor istorice.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
2. Epoca veche a pietrei	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
3. Epoca neolitică	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
4. Epoca eneolitică	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
5. Epoca bronzului	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
6. Civilizația tracică în prima epocă a fierului	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
7. Cultura și civilizația geto-dacică în a doua epocă a fierului – Partea a I-a	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
8. Cultura și civilizația geto-dacică în a doua epocă a fierului – Partea a II-a	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
9. Cultura și civilizația geto-dacică în a doua epocă a fierului – Partea a III-a	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
10. Dobrogea în timpul stăpânirii romane	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
11. Romanii în Dacia nord-dunăreană – Partea a I-a	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
12. Romanii în Dacia nord-dunăreană – Partea a II-a	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
13. Epoca romană târzie (I)	Expunerea, conversația, explicația	3 ore
14. Epoca romană târzie (II)	Expunerea, conversația, explicația	3 ore

Bibliografie generală obligatorie

- Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, *The History of Transylvania*, vol. I (until 1541), Cluj-Napoca, 2005.

***, *Istoria românilor*, Ed. Academiei, București, vol. I-II, 2001.

- R. Ardevan, *Viața municipală în Dacia romană*, Timișoara, 1998.

- I. H. Crișan, *Civilizația geto-dacilor*, vol. I-II, București, 1993.

- H. Daicoviciu, *Dacia de la Burebista la cucerirea romană*, București, 1972.

- Vl. Dumitrescu, Al. Vulpe, *Dacia înainte de Dromihete*, București, 1988.

- N. Gudea, I. Ghiurco, *Din istoria creștinismului la români*, Oradea, 1988.

- C. Opreanu, *Dacia romană și barbaricum*, Timișoara, 1998.

- C. Opreanu, *Transilvania la sfârșitul antichității și în perioada migrațiilor. Schiță de istorie culturală*, Cluj-Napoca, 2003.

- C. Petolescu, *Scurtă istorie a Daciei romane*, București, 1996.

- M. Petrescu-Dâmbovița, H. Daicoviciu, D. Gh. Teodor, L. Bârză, Fl. Preda, *Istoria României de la începuturi până în secolul al VIII-lea*, București, 1995, p. 216-267.

- Cristian I. Popa, Radu Totoianu, *Aspecte ale epocii bronzului în Transilvania (între vechile și noile cercetări)*, Sebeș, 2010.

- N. Ursulescu, *Începuturile istoriei pe teritoriul României*, Iași, 2002.

- V. Vasiliev, I. Al. Aldea, H. Ciugudean, *Civilizația dacică timpurie în aria intracarpatică a României. Contribuții arheologice: așezarea fortificată de la Teleac*, Cluj-Napoca, 1991.

8.2. Seminar-laborator		
1. Introducere în problematica seminariilor	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
2. Arta paleolitică în România	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
3. „Revoluția neolitică”. Semne și simboluri în preistorie	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
4. Tipuri de așezări și locuințe în preistorie	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
5. Fortificații din prima epocă a fierului în spațiul intracarpatic al României	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
6. Arhitectura militară dacică din spațiul intracarpatic	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
7. Arta geto-dacică	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
8. Rit și ritual funerar în lumea geto-dacică	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
9.1. Monumentul triumfal Tropaeum Traiani	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore online Microsoft Teams
9.2. Columna lui Traian	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
10. Armata romană în Dacia (Exercitus Daciae)	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
11. Urbanismul în Dacia romană	Conversația euristică, demonstrația, problematizare, învățare	2 ore

	prin descoperire, brainstorming.	
12. Religia în Dacia romană	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
13. Arta provincială romană în România	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore
14. Dovezi ale creștinismului timpuriu pe teritoriul României	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 ore

Bibliografie

- Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, *The History of Transylvania*, vol. I (until 1541), Cluj-Napoca, 2005.
 ***, *Istoria românilor*, Ed. Academiei, București, vol. I-II, 2001.
 - R. Ardevan, *Viața municipală în Dacia romană*, Timișoara, 1998.
 - I. H. Crișan, *Civilizația geto-dacilor*, vol. I-II, București, 1993.
 - H. Daicoviciu, *Dacia de la Burebista la cucerirea romană*, București, 1972.
 - Vl. Dumitrescu, Al. Vulpe, *Dacia înainte de Dromihete*, București, 1988.
 - N. Gudea, I. Ghiurco, *Din istoria creștinismului la români*, Oradea, 1988.
 - C. Opreanu, *Dacia romană și barbaricum*, Timișoara, 1998.
 - C. Opreanu, *Transilvania la sfârșitul antichității și în perioada migrațiilor. Schiță de istorie culturală*, Cluj-Napoca, 2003.
 - C. Petolescu, *Scurtă istorie a Daciei romane*, București, 1996.
 - M. Petrescu-Dâmbovița, H. Daicoviciu, D. Gh. Teodor, L. Bârză, Fl. Preda, *Istoria României de la începuturi până în secolul al VIII-lea*, București, 1995, p. 216-267.
 - Cristian I. Popa, Radu Totoianu, *Aspecte ale epocii bronzului în Transilvania (între vechile și noile cercetări)*, Sebeș, 2010.
 - N. Ursulescu, *Începuturile istoriei pe teritoriul României*, Iași, 2002.
 - V. Vasiliev, I. Al. Aldea, H. Ciugudean, *Civilizația dacică timpurie în aria intracarpatică a României. Contribuții arheologice: așezarea fortificată de la Teleac*, Cluj-Napoca, 1991.

* temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.

* temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.

* este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceeași disciplină.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei se armonizează cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, printr-o pregătire elementară a studentului în problemele fundamentale ale istoriei vechi a României. La acest nivel de studiu folosește pregătirii pentru predare ca profesor în învățământ și ca bază pentru finalizarea studiilor în ciclurile I-III.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Orală: conversație și expunere liberă	70%
10.5 Seminar/laborator	Parcurgerea bibliografiei	Practică: referat	30%
10.6 Standard minim de performanță: pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei 5. Demonstrarea competențelor în: formularea principalelor fenomene care au marcat evoluția istoriei vechi universale.			

Data completării

17.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de semina

Data avizării în departament

01.10.2025

Semnătura directorului de departament